

Uchwała Nr XV/118/2008
Rady Miejskiej w Rakoniewicach
z dnia 13 lutego 2008 r.

w sprawie: Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2008 roku.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /tekst jednolity z 2001 r.Dz.U.Nr 142,poz.1591 z późniejszymi zmianami/ oraz art. 4¹ust.2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz.U.z 2002 r. Nr 147,poz.1231/ z późniejszymi zmianami.

Rada Miejska w Rakoniewicach, uchwała co następuje

§ 1. W celu realizacji zadań gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu przyjmuje się:
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Preliminarz wydatków na rok 2008 w brzmieniu załącznika nr 1 do uchwały

§ 2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnik Burmistrza – Koordynator realizują zadania zawarte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rakoniewic.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XV/118/2008
Rady Miejskiej w Rakoniewicach
z dnia 13 lutego 2008 r.**

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
NA ROK 2008**

I. WSTĘP

Profilaktyka jest jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Istotą działań profilaktycznych jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których wystąpienie lub potęgowanie w przyszłości wydaje się wysoce prawdopodobne.

Przy szacunkach, które obejmują ok. 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu w Polsce problemy wynikające z picia obejmują swoim zasięgiem całą populację również a może głównie tych umiarkowanie pijących

Osobnym, szczególnym podmiotem, na który powinno się nakierować wzmoczone działania to ci, którzy z racji wieku dopiero zaczynają stawać przed wyborami dotyczącymi ilości i częstotliwości picia czyli dzieci i młodzież. Młodzi ludzie mają tendencje do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia /używanie różnych substancji psychoaktywnych, podejmowanie ryzykownych zachowań seksualnych itp./. Warto podkreślić, że właśnie alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2008 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Opiera się na wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA/ diagnoza problemów oraz zapotrzebowanie na działania z zakresu profilaktyki, dostępność terapii/.

1. Najważniejsze Problemy:

Badania ankietowe przeprowadzane w naszej gminie wykazują bardzo wczesny kontakt z alkoholem dzieci i młodzieży. Około 30% uczniów klas 6 szkół podstawowych i 70% uczniów 3 klas gimnazjum kilkakrotnie już piło alkohol. Upojonych alkoholem w całym okresie swego życia było 8% uczniów klas 6 szkoły podstawowej i 50% uczniów klas gimnazjalnych.

Uczniowie nie dostrzegają w działaniu alkoholu negatywnych skutków lub je bagatelizują.

Około 8% rodziców uczniów klas 6 szkoły podstawowej i 16% rodziców uczniów klas 3 gimnazjum przyzwala na picie alkoholu przez ich dzieci.

Wśród osób dorosłych naszej gminy konsumentem napojów alkoholowych jest 80% populacji. Ryzykowne spożywanie alkoholu to 8% populacji a nadmierne spożywanie alkoholu /alkoholicy/ to 5% populacji.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2007r. objął pomocą materialną 9 rodzin z problemem alkoholowym na kwotę 32.338 zł.

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzyła 11 spraw osób podejrzanych o alkoholizm. 2 osoby skierowano do biegłego sądowego celem wydania opinii i wskazania zakładu leczniczego. W 1 przypadku kierując się opinią biegłego Komisja skierowała osobę do Sądu wnioskując o orzeczenie przymusowego leczenia otwartego bądź zamkniętego. 4 osoby skierowano na zajęcia do grupy terapeut a 5 do psychologa na konsultacje.

W ramach realizacji programu zapobiegania i zwalczania alkoholizmu i narkomanii w Punktach Konsultacyjnych w Rakoniewicach, Rostarzewie i Jabłonie przyjęto 136 osób.

Najczęściej zgłasza się rodzina – matka, dorastające lub dorosłe dziecko po pomoc dla ojca, brata, wujka. Są przerażeni, zagubieni i bezradni. Często są ofiarami przemocy psychicznej i fizycznej. Bywa, że ważniejsza jest terapia poszczególnych członków rodzin i rozwiązywanie ich problemów emocjonalnych. Zła komunikacja w rodzinie też wymaga terapii. Pomoc jest udzielana młodzieży szkolnej-indywidualne prowadzenie ucznia w szkole ze względu na koalkoholizm.

Liczba osób korzystających z pomocy – 128.

- terapia rodzinna – 108 osób
- szpital – 4 osoby
- młodzież -28 osób.

Punkt Konsultacyjno-informacyjny w Rakoniewicach przy ul. Krystyny 30 udziela informacji odnośnie sposobów kierowania do placówek leczenia uzależnień, utrzymywania abstynencji, radzenia w sytuacjach kryzysowych. Przy Punkcie działa grupa Edukacyjno-Motywacyjna. Z seansów w Grupie skorzystały 24 osoby.

W Świetlicy Informacyjno-Konsultacyjnej przy parafii rzymskokatolickiej udzielono porad dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych w ilości 58. Przeprowadzono 10 interwencji psychologicznych. W zakresie poradnictwa dla osób nadmiernie pijących oraz ich rodzin przeprowadzono 20 interwencji psychologicznych. 10 interwencji psychologicznych w zakresie ogólnej sprawności intelektualnej, funkcjonowania emocjonalnego i cech osobowości.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości pow. 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa określony przez Radę Gminy wynosi 105 punktów

w tym:

- placówki detaliczne - 65 punktów – wykorzystano - 48.
- placówki gastronomiczne - 40 punktów – wykorzystano – 35.

2. Zapotrzebowanie na działania z zakresu profilaktyki.

Podstawowe środowiska oddziaływań profilaktycznych w gminie Rakoniewice to:

- szkoła
- rodzina
- społeczność lokalna

W praktyce najbardziej dostępnym środowiskiem jest szkoła, a ściślej klasa szkolna. Najbardziej skuteczne są programy profilaktyczne, które obejmują całą szkołę i w które zaangażowani są zarówno wszyscy nauczyciele, jak i pielęgniarka szkolna czy psycholog szkolny.

Znacznie trudniej dotrzeć nam z profilaktyką do rodziny. Wynika to z faktu, iż rodziców można jedynie inspirować, zachęcać do działań profilaktycznych, jednak tylko od nich zależy czy skorzystają z zachęty i wsparcia. Dlatego też należy inicjować wydarzenia angażujące rodziców z dziećmi, tworzyć możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu dla rodzin.

Trzeci obszar oddziaływań profilaktycznych – społeczność lokalna, czyli najbliższe otoczenie dzieci i młodzieży. Należy pamiętać, iż najlepszy nawet program profilaktyczny prowadzony w szkołach może przynieść dużo mniejsze efekty, gdy nie towarzyszą mu inne działania, np. zmierzające do ograniczenia zjawiska sprzedaży alkoholu osobom nieletnim (skuteczna i konsekwentna kontrola punktów sprzedaży, przywrócenie w naszych szkołach tzw. „marszów trzeźwości”, które mogą być prowadzone w konwencji happeningów – wyobraźnia dzieci jest tutaj nieograniczona). Powinno się dążyć do tworzenia lokalnych koalicji profilaktycznych. Przekonanie, iż ograniczanie dostępności alkoholu dla nieletnich jest ważną społecznie sprawą, może zjednoczyć naszą społeczność i znacząco wpłynąć na kierunek lokalnej polityki np. finansowej (wsparcie tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego) czy też poprzez ograniczanie ilości punktów sprzedaży, kontrole przestrzegania prawa – na poprawę bezpieczeństwa.

Wprowadzenie w 2002 r. obowiązku uchwalania przez radę pedagogiczną Szkolnego programu profilaktyki, spójnego z programem wychowawczym szkoły, zaopiniowanego przez rodziców i samorząd uczniowski jest krokiem w dobrą stronę.

Niniejszy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakłada zwiększoną pomoc i wsparcie finansowe na realizację zadań wynikających ze szkolnego Programu profilaktyki.

3.Dostępność terapii

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu dla mieszkańców. Gmina Rakoniewice jest zbyt małą gminą aby mogła „zafundować” sobie Zakład Lecznictwa Odwykowego. Możemy tworzyć jedynie punkty konsultacyjne, których zadaniem jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków. Leczenie osób uzależnionych jest bowiem prawnie zarezerwowane tylko dla Zakładów Opieki Zdrowotnej. Zadania pięciu punktów konsultacyjnych, które działają w naszej gminie można ująć następująco:

motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych jak i terapii osób uzależnionych.

- Motywowanie osób pijących ryzykownie do zmiany szkodliwego wzorca picia.
- Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej).
- Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej (2/3 uzależnionych mężczyzn to sprawcy przemocy domowej, a 2/3 ich ofiar to kobiety).
- Inicjowanie interwencji w przypadku przemocy domowej.
- Posiadanie dobrej orientacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy.

Nasze punkty konsultacyjne współpracują z placówkami lecznictwa odwykowego oraz z placówkami podstawowej opieki zdrowotnej.

Udziela się również wsparcia dzieciom pochodzącym z rodzin dysfunkcyjnych w postaci znakomicie działającej świetlicy wychowawczej przy Parafialnym Caritas w Rakoniewicach.

III. Zasoby do rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Rakoniewice:

- 1.Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – siedziba w Rakoniewicach, Os.Drzymały 25

2. Pełnomocnik Burmistrza – Koordynator Gminnego Programu Rozwiązyw. Problemów Alkohol.-Rakoniewice, Os.Drzymały 25
3. Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - biuro w Rakoniewicach, ul.Krystyny 30.
4. Punkty porad psychologicznych w Rakoniewicach, Rostarzewie i Jabłonie – porady bezpłatne.
5. Punkt konsultacyjno-informacyjny i grupa wsparcia w Rakoniewicach ul. Krystyny 30.
6. Punkt informacyjno-konsultacyjny przy Parafii Rzymskokatolickiej w Rakoniewicach.
7. Ognisko wychowawcze przy Parafialnym Caritas w Rakoniewicach.
8. Zespoły szkolne realizujące własne programy profilaktyczne.
9. Świetlice środowiskowe – pracownie komputerowe w Wiosce i Jabłonie.
10. Świetlice środowiskowe – siłownie, tenis stołowy i ziemny, koszykówka, siatkówka w Rakoniewicach (stadion, ZSG, ul. Kusocińskiego), Rostarzewie (szkoła), Jabłonie (ZPSG, sala wiejska), Gninie (sala wiejska), Goździnie (sala wiejska), Woli Jabłońskiej (sala wiejska), Błonsku (salka młodzieżowa), Łąkie – sala wiejska, Tarnowa –sala wiejska, Stodolsko – sala wiejska.

IV. Priorytety w gminnej polityce wobec alkoholu.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla mieszkańców gminy.
2. Edukacja rodziców i nauczycieli – promowanie i wdrażanie szkolnych programów profilaktycznych.
3. Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży w ramach realizowanych szkolnych programów profilaktycznych.
4. Rozwój profesjonalnych form pomocy psychologicznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholowych.
5. Wsparcie finansowe i organizacyjne sportu i rekreacji oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież szczególnie w gronie rodzinnym.
6. Wsparcie finansowe i organizacyjne działań promujących trzeźwy, zdrowy i bezpieczny styl życia.

V. Zadania do realizacji.

1. Szerszy dostęp pomocy psychologicznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin:

- Kontynuowanie działalności punktów porad psychologicznych w Rakoniewicach, Rostarzewie i Jabłonie – finansowe zabezpieczenie oferowanych usług.
- Kontynuowanie działalności punktu informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz wsparcie fachowe dla grupy edukacyjno-terapeutycznej w Rakoniewicach – finansowe zabezpieczenie oferowanych usług.
- Kontynuowanie działalności Ogniska Wychowawczego przy Parafialnym Caritas w Rakoniewicach – wsparcie finansowe.
- Utworzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Rakoniewice, ul.Krystyny 30
- Wsparcie finansowe Ogniska Wychowawczego przy Parafialnym Caritas w Rostarzewie.

2.Pomoc finansowa i rzeczowa dla dzieci z rodzin patologicznych i podwyższonego ryzyka (zakup książek, podręczników, ubrań itp.).

3.Zakupy sprzęgu i remonty świetlic środowiskowych.

– Zakupy uzupełniające sprzętu do świetlic:

- Uzupełnienie sprzętu w Siłowni w Stodolsku.
- Remont dachu świetlicy środowiskowej w Błońsku
- Zakupy artykułów sportowych dla świetlic (piłki, stroje sportowe, itp.).
- Zakupy sprzętu sportowego w postaci nagród, w różnego rodzaju konkursach profilaktycznych.
- Zakup sprzętu siłowniczego dla Świetlicy w Narożnikach.
- Remont pomieszczeń Punktu Konsult.ds.Przemocy w Rodzinie.

4. Prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i rekreacyjno-sportowej z zakresu profilaktyki dla dzieci i młodzieży:

- Organizacja alternatywnego sposobu spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży:

- kontynuowanie działalności Świetlic środowiskowych,
- organizowanie wspólnie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Dyrektorami Szkół letniego wypoczynku dzieci z realizacją programów profilaktycznych,

- organizowanie jedno lub dwudniowych akcji wypoczynkowych / wycieczki rowerowe, spotkania piknikowe w kręgu rodziny /
 - organizowanie zimowisk, turniejów sportowych i konkursów o tematyce antyalkoholowej.
- Podwyższanie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie problemów alkoholowych poprzez działalność informacyjno-edukacyjną w szkołach / szkolne programy profilaktyczno-wychowawcze: spektakle, akcje kolportażu ulotek, marsze trzeźwości, akcja „zachowaj trzeźwy umysł”, publikacje, filmy, książki itp./.
 - Współpraca z Policją w ramach organizowanego przez nią programu „bezpieczna szkoła”, turnieje wiedzy o ruchu drogowym.
 - Szkolenie nauczycieli i rodziców w celu przygotowania ich do realizacji szkolnych programów profilaktyczno-wychowawczych.
 - Udział dzieci i młodzieży w zajęciach warsztatowych organizowanych przez wyspecjalizowane instytucje.

5. Ograniczanie dostępności do alkoholu.

- a. kontrola punktów sprzedaży,
- b. limit punktów sprzedaży napoj. alkoholowych zawierających pow.4,5% z wyjątkiem piwa przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz do spożycia w miejscu sprzedaży utrzymać na co najwyżej dotychczasowym poziomie,
- c. liczbę punktów sprzedaży ustala Rada Miejska w odrębnych uchwałach.

VI. Sposoby realizacji.

1. Koordynator Gminnego Programu, siły Urzędu i Jednostek organizacyjnych gminy.
2. Szkolne programy profilaktyczno-wychowawcze.
3. Zlecenie niektórych zadań jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów

publicznych w drodze konkursów ofert.

4. Zakupy i zlecenia w drodze zamówień publicznych.

5. Współpraca z ZPZOZ.

6. Współpraca z Policją.

VII. Zasady wynagradzania członków Gm. Komisji Rozwiązań Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 100,00 zł./sł. sto złotych/ brutto za każdorazowy udział w posiedzeniu potwierdzony własnoręcznym podpisem na liście obecności.

Posiedzenia Komisji odbywają się wg potrzeb, nie rzadziej jednak niż jeden raz w ciągu dwóch miesięcy. Wynagrodzenie płatne jest w dniach wypłat wynagrodzeń za pracę w Urzędzie Miejskim Gminy Rakoniewice lub na konto bankowe.

VII. Preliminarz wydatków na zadania GKRPA w Rakoniewicach na rok 2008.

Zadania zawarte w niniejszym programie zostały przyjęte przez Komisję, a kwoty wydatków ustalone do wysokości uzyskania wpływów za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na rok 2008. Wpływy do budżetu z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu wynoszą szacunkowo 146.900 zł (sł. stoczterdzieści sześć tysięcy Dziewięćset zł.) środki te zostaną w całości przeznaczone na realizację następujących zadań programowych Komisji:

1. Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych przeciwdziałania patologiom społecznym w zakresie:

- a) opieka, edukacja, oświata i wychowanie (ognisko - 15.000 zł.
Rakoniewice/
- b) opieka, edukacja, oświata i wychowanie (ognisko - 4.000 zł.

Rostarzewo)

b) porządku i bezpiecz. publiczn. oraz przeciwdz. patologiom społecznym (Punkt Kons.Przemocy w rodzinie w Rak-cach)	- 8.000 zł.
2.Świadczenia społeczne dla dzieci z rodzin wysokiego ryzyka	– 6.000 zł.
3.Składki na ubezpieczenia społeczne	– 1.700 zł.
4.Składki na fundusz pracy	– 500 zł.
5.Wynagrodzenia bezosobowe	– 32.200 zł.
- opiekunowie świetlic środowiskowych	– 23.000 zł.
- terapeuta	– 7.200 zł.
- wynagrodzenie koordynatora gminnego programu	– 1.800 zł.
6. Zakup materiałów i wyposażenia	– 14.000 zł.
- nagrody w konkursach	– 3.000 zł.
- czasopisma, literatura fachowa	– 2.000 zł.
- wyposażenie świetlic środowiskowych	– 6.000 zł.
- materiały budowlane	– 3.000 zł.
7.Zakup usług remontowych	– 3.000 zł.
8.Zakup usług pozostałych	– 55.000 zł.
- wynagrodzenie psychologów, psychiatry	– 13.000 zł.
- realizacja programów profilaktycznych	– 6.000 zł.
- wypoczynek letni dzieci z gimnazjów i szkół podstaw.	- 36.000 zł.
9.Zakup usług dostępu do sieci Internet	– 2.500 zł.
10.Podróże służbowe krajowe	– 1.700 zł.
11.Szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej	– 2.000 zł.
12.Zakup materiałów papiern.do sprzętu druk.i urządz.kserogr.	- 500 zł.
13.Zakup akcesoriów komput. w tym programów i licencji	- 800 zł.

**Uzasadnienie
do Uchwały Nr XV/118/2008
Rady Miejskiej w Rakoniewicach
z dnia 13 lutego 2008 r.**

**w sprawie: Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
w 2008 r.**

Na podstawie art.4.1 ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jedn.Dz.U.z 2002r. Nr 147,poz.1231 ze zmianami/ Rada Gminy uchwała corocznie Gminny program profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Głównymi założeniami tego programu są: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla mieszkańców gminy, edukacja rodziców i nauczycieli, działania informacyjne-edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, wsparcie finansowe i organizacyjne sportu i rekreacji oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, wsparcie finansowe i organizacyjne działań promujących trzeźwy, zdrowy i bezpieczny styl życia.

W związku z powyższym podjęcie powyższej uchwały jest w pełni uzasadnione.